C/2026/4078

24.7.2026 г.

СТАНОВИЩЕ НА КОМИСИЯТА

от 2 юни 2026 година

относно необходимостта и пропорционалността на повторното въвеждане от Италия на граничен контрол на сухопътните ѝ граници със Словения в съответствие с член 27а, параграф 3 от Регламент (ЕС) 2016/399 (Кодекс на шенгенските граници)

(само текстът на италиански език е автентичен)

(C/2026/4078)

(1) Съгласно член 3, параграф 2 от Договора за Европейския съюз „Съюзът предоставя на своите граждани пространство на свобода, сигурност и правосъдие без вътрешни граници, в което е гарантирано свободното движение на хора в съчетание с подходящи мерки по отношение на контрола на външните граници, убежището, имиграцията, както и предотвратяването и борбата с престъпността“.

(2) В съответствие с член 25 от Регламент (ЕС) 2016/399 на Европейския парламент и на Съвета от 9 март 2016 г. относно Кодекс на Съюза за режима на движение на лица през границите (Кодекс на шенгенските граници) (кодифициран текст) ([1]) дадена държава членка може временно и по изключение да въведе повторно граничен контрол на всички или на отделни участъци от вътрешните си граници, когато е изправена пред сериозна заплаха за обществения ред или вътрешната сигурност. Тази мярка следва да се предприема само в краен случай, а обхватът и продължителността на временното повторно въвеждане на граничен контрол не трябва да надхвърлят строго необходимото като отговор на установената сериозна заплаха.

(3) В член 25а, параграф 4 от Кодекса на шенгенските граници се предвижда, че когато дадена държава членка възнамерява да въведе повторно граничен контрол на вътрешните си граници с цел преодоляване на предвидена от нея сериозна заплаха, тя следва да нотифицира Европейския парламент, Съвета, Комисията и другите държави членки за планираното повторно въвеждане на граничен контрол най-късно четири седмици преди планираното повторно въвеждане на граничен контрол или възможно най-скоро, ако обстоятелствата, пораждащи необходимостта от повторно въвеждане на граничен контрол на вътрешните граници, станат известни на държавата членка по-малко от четири седмици преди планираното повторно въвеждане.

(4) Съгласно член 27а, параграф 3 от Кодекса на шенгенските граници след получаването на нотификации, подадени във връзка с удължаване на срока на граничния контрол на вътрешните граници в съответствие с член 25а, параграф 4, което води до продължаване на граничния контрол на вътрешните граници за общо повече от 12 месеца и то на същите основания, Комисията трябва да представи становище относно необходимостта и пропорционалността на този граничен контрол.

(5) Рамката за повторно въвеждане и удължаване на контрола на вътрешните граници беше сериозно преразгледана чрез Регламент (ЕС) 2024/1717 на Европейския парламент и на Съвета ([2]), който влезе в сила на 10 юли 2024 г. Следователно началото на всички срокове, посочени в глава II, дял III от Кодекса на шенгенските граници, е изчислено, считано от тази дата.

(6) С писмо от 18 ноември 2024 г. италианските органи нотифицираха за повторно въвеждане на граничен контрол на основание член 25а от Кодекса на шенгенските граници на вътрешните граници със Словения за срок от шест месеца — от 19 декември 2024 г. до 18 юни 2025 г.

(7) С писмо от 16 май 2025 г. италианските органи нотифицираха за удължаването на срока на повторно въведения граничен контрол с още шест месеца — от 19 юни 2025 г. до 18 декември 2025 г.

([1]) ОВ L 77, 23.3.2016 г., стр. 1.

([2]) Регламент (ЕС) 2024/1717 на Европейския парламент и на Съвета от 13 юни 2024 г. за изменение на Регламент (ЕС) 2016/399 относно Кодекс на Съюза за режима на движение на лица през границите (ОВ L, 2024/1717, 20.6.2024 г., ELI: http://data.europa.eu/eli/reg/2024/1717/oj).

(8) С писмо от 18 ноември 2025 г. италианските органи нотифицираха за удължаването на срока на повторно въведения граничен контрол с още шест месеца — от 19 декември 2025 г. до 18 юни 2026 г.

(9) На 6 март 2026 г. и в съответствие с член 33, параграф 2 от Кодекса на шенгенските граници Италия представи доклад относно повторното въвеждане и удължаването на срока на граничния контрол на вътрешните граници, обхващащи периода от 21 октомври 2023 г. до 18 декември 2025 г.

(10) Италия беше включена в провеждания от Комисията структуриран диалог относно повторното въвеждане на контрол на вътрешните граници. След получаването на нотификацията на Италия за удължаване на срока този структуриран диалог продължи като част от процеса на консултации, предвиден в член 27а, параграф 4 от Кодекса на шенгенските граници.

(11) Актуалното състояние на вътрешните граници е описано в Доклада за състоянието на Шенген от 23 април 2025 г. ([3]) и редовно се обсъжда в Шенгенския съвет.

(12) След получаването на нотификациите, подадени във връзка с удължаване на срока на граничния контрол на вътрешните граници съгласно член 25а, параграф 4 от Кодекса на шенгенските граници, което води до продължаване на граничния контрол на вътрешните граници за общо 12 месеца, Комисията представя становище относно необходимостта и пропорционалността на този граничен контрол, както е предвидено в член 27а, параграф 3 от Кодекса на шенгенските граници. Това задължение възникна с получаването на 16 май 2025 г. на нотификацията за удължаване на граничния контрол на всички вътрешни сухопътни граници.

(13) След оценка на всички гореспоменати нотификации, допълнени с информацията, предоставена от Италия в рамките на процеса на консултации, както и с други официални, публично достъпни документи, Комисията приема следното становище.

ОЦЕНКА НА НОТИФИКАЦИИТЕ И НА ДОКЛАДА

I. ФОРМАЛНИ ИЗИСКВАНИЯ

(14) В условията на изпратени нотификации Кодексът на шенгенските граници налага на държавите членки редица формални задължения.

(15) Комисията потвърждава, че повторното въвеждане, както и удължаването на срока на контрола на вътрешните граници са били нотифицирани от Италия в съответствие със сроковете, предвидени в член 25а, параграф 4 от Кодекса на шенгенските граници, а именно най-късно четири седмици преди влизането в сила на повторното въвеждане или удължаване на срока на контрола на вътрешните граници.

(16) Комисията констатира, че последните нотификации са направени в съответствие с образеца, установен за тази цел с Решение за изпълнение (ЕС) 2025/315 на Комисията ([4])

(17) След нотификациите Комисията получи от италианските органи допълнителни подробни оперативни данни в контекста на процеса на консултации, свързан с удължения срок на контрола на вътрешните граници.

(18) Комисията отбелязва, че докладът относно повторното въвеждане и удължаването на срока на контрола на вътрешните граници съгласно член 33, параграф 2 от Кодекса на шенгенските граници е трябвало да бъде представен на 19 декември 2025 г. (при изтичането на срока от 12 месеца), а е бил представен на 6 март 2026 г.

([3]) COM(2025) 185 final.

([4]) Решение за изпълнение (ЕС) 2025/315 на Комисията от 14 февруари 2025 г. за установяване на образец за нотификацията за временно повторно въвеждане или удължаване на срока на граничния контрол на вътрешните граници, ОВ L, 2025/315, 17.2.2025 г., ELI: http://data.europa.eu/eli/dec_impl/2025/315/oj.

II. НЕОБХОДИМОСТ И ПРОПОРЦИОНАЛНОСТ

Позиция на италианските органи

(19) Италианските органи се позовават на сериозна заплаха за обществения ред и вътрешната сигурност. Повторното въвеждане на контрол на вътрешните граници има за цел да се намалят неразрешените движения на граждани на трети държави и да се преодолее рискът от проникване на терористи в миграционните потоци по Балканския маршрут.

(20) Що се отнася до ситуацията в областта на сигурността, италианските органи посочват събитията в областта на световната сигурност, включително продължаващата агресивна война на Русия срещу Украйна и ситуацията в Близкия изток, които могат да имат преки последици за сигурността в Шенгенското пространство и, по-специално, на територията на Италия.

(21) Този риск за сигурността допълнително се засилва заради юбилейната година за Католическата църква, която започна на 24 декември 2024 г. и привлича в Рим голям брой поклонници и туристи от всички краища на света, както и заради домакинството на Италия на Зимните олимпийски и параолимпийски игри през февруари и март 2026 г., по време на които различни места и присъстващите спортисти и обществени лица от цял свят биха могли да се превърнат в мишена на екстремистко насилие.

(22) Италианските органи посочват:

— риска от продължаващите конфликти, които подхранват незаконните миграционни потоци, в които е възможно да проникнат радикализирани лица;

— пропускливостта на Балканския маршрут, по който според оценката на Комисията за стратегически анализ за борба с тероризма е възможно чуждестранни бойци, завръщащи се от конфликтни зони, да влязат в Шенгенското пространство;

— силното присъствие на престъпни мрежи, извършващи контрабанда на хора през границата между Италия и Словения, както и необходимостта от засилване на превантивните мерки и укрепване на контрола на влизанията.

(23) Вследствие от повторното въвеждане на контрол на вътрешните граници италианските органи отчитат значителни резултати при задържането на лица, които са регистрирани в Шенгенската информационна система (ШИС), както и важни резултати от разследванията на случаи на незаконно превеждане през границата. В периода от 21 октомври 2023 г. до 1 март 2026 г. на границата между Италия и Словения са били идентифицирани 401 лица въз основа на сигнал в ШИС съгласно член 36, параграфи 3 и 4 от Регламент (ЕС) 2018/1862 на Европейския парламент и на Съвета ([5]) и са били арестувани общо 594 лица, 260 от които за улесняване на незаконната миграция, а 334 — за други престъпления. Освен това в същия период италианските органи са разкрили 10 100 лица, преминаващи границата незаконно, като 3 791 от тях са подали молба за международна закрила, а на 5 468 е бил отказан достъп.

(24) Италианските органи изтъкват, че повторното въвеждане на контрол на вътрешните граници, което позволява извършването на гранични проверки, осигурява на правоприлагащите органи повече гъвкавост, по-голям капацитет за наблюдение и достъп до повече информация.

(25) Италианските органи твърдят, че повторното въвеждане на контрол на вътрешните граници оказва възпиращ ефект върху контрабандистите на хора и неразрешените движения.

(26) Италианските органи отбелязват, че сътрудничеството между Италия и Словения в областта на обратното приемане само по себе си не дава достатъчно резултати, като се позовават на неголемия брой случаи на ефективно обратно приемане.

([5]) Регламент (ЕС) 2018/1862 на Европейския парламент и на Съвета от 28 ноември 2018 година за създаването, функционирането и използването на Шенгенската информационна система (ШИС) в областта на полицейското сътрудничество и съдебното сътрудничество по наказателноправни въпроси, за изменение и отмяна на Решение 2007/533/ПВР на Съвета и за отмяна на Регламент (ЕО) № 1986/2006 на Европейския парламент и на Съвета и Решение 2010/261/ЕС на Комисията (ОВ L 312, 7.12.2018 г., стр. 56, ELI: http://data.europa.eu/eli/reg/2018/1862/oj).

(27) Италианските органи твърдят, че контролът на вътрешните граници се основава на анализ на риска и се извършва целенасочено, за да се сведе до минимум въздействието му върху трансграничното движение на стоки и хора.

(28) Италианските органи отбелязват, че в контекста на граничните проверки отказ за влизане се издава единствено поради причини, свързани с установената заплаха.

Коментари на Комисията

(29) Италианските органи предоставиха информация относно различните аспекти на установените сериозни заплахи за вътрешната сигурност и обществения ред, както и аргументи в подкрепа на необходимостта и пропорционалността на повторно въведения граничен контрол.

(30) Макар сложната обстановка в областта на световната сигурност да поражда сериозни опасения за националната сигурност на държавите членки, в нотификациите не е предоставена достатъчно информация, която да обясни как обстановката в областта на световната сигурност засяга конкретно Италия, и по-специално границата ѝ със Словения, въпреки големия брой лица, идентифицирани въз основа на сигнал в ШИС съгласно член 36, параграф 3 или 4 от Регламент (ЕС) 2018/1862 за целите на борбата с престъпленията и предотвратяването на заплахи за обществената сигурност, както и на сериозни заплахи за вътрешната или външната национална сигурност.

(31) Въпреки че сухопътната граница между Италия и Словения е част от Балканския маршрут, по който пътуват много незаконни мигранти, остава неясно как рисковете, свързани с юбилейната година за Католическата църква или със Зимните олимпийски и параолимпийски игри, се проявяват конкретно на границата между Италия и Словения при съпоставка с останалите вътрешни граници на Италия.

(32) Италия е изправена пред сложна миграционна обстановка. Комисията отбелязва още, че италианските органи са изразили основателни опасения относно риска от проникване на членове на терористични групи в миграционните потоци и връзката с организираната престъпност, която извършва трафик на наркотици и хора, както и незаконно превеждане през границата.

(33) Повторното въвеждане на контрол на вътрешните граници може да допринесе за залавянето на терористи, контрабандисти на хора или лица, заподозрени за участие в друга форма на организирана престъпна дейност, но такъв би бил резултатът и от всеки друг вид полицейски проверки на територията на страната, и по-специално в граничните райони. Италианските органи обаче не са предоставили информация за това колко често тази заплаха се е проявявала или е била установявана в условията на повторно въведения контрол на вътрешните граници.

(34) В нотификациите е предоставен само ограничен анализ на причините, поради които алтернативните мерки, включително полицейските проверки в граничните райони и трансграничното полицейско сътрудничество, не са достатъчни, за да заместят повторното въвеждане на контрол на вътрешните граници, както и на правните и/или на практическите пречки, които трябва да се преодолеят, за да може контролът на вътрешните граници да бъде заместен от алтернативни мерки.

(35) В нотификациите не се посочват конкретни причини за избрания географски и времеви обхват на решението за повторно въвеждане на контрол на вътрешните граници. Липсва обяснение защо за по-целесъобразен е счетен срок от шест месеца, а не по-кратък период. Въпреки че Комисията отбелязва, че изтъкнатите от италианските органи аргументи се отнасят конкретно до местоположението на словенско-италианската граница в края на маршрута през Западните Балкани, не е предоставено обяснение, което да разграничава миграционните заплахи и заплахите за сигурността на тази граница от сходни заплахи на другите вътрешни граници на Италия, където повторното въвеждане на граничен контрол не е било счетено за необходимо.

(36) Въпреки че при проверките акцентът се поставя върху условията за влизане, свързани с обществената и вътрешната сигурност, броят на гражданите на трети държави с нередовен статут, на които е отказано влизане, изглежда сочи, че при контрола на вътрешните граници все пак се вземат предвид и други условия за влизане. Това се потвърждава и от факта, че Италия се позовава на незаконната миграция и на неразрешените вторични движения като допълнително основание за повторно въвеждане на контрол на вътрешните граници.

(37) Неразрешените вторични движения на граждани на трети държави може да бъдат основание за повторно въвеждане на контрол на вътрешните граници, ако тези неразрешени движения представляват сериозна заплаха за обществения ред или вътрешната сигурност. В тази връзка в член 25, параграф 1, буква в) от Кодекса на шенгенските граници изрично е посочена ситуация на внезапни мащабни неразрешени движения на граждани на трети страни между държавите членки, която оказва значителен натиск върху общите ресурси и капацитета на добре подготвени компетентни органи и която има вероятност да изложи на риск цялостното функциониране на пространството без контрол на вътрешните граници.

(38) Последните данни сочат, че миграционната обстановка в Съюза значително се е подобрила. Европейската агенция за гранична и брегова охрана е отчела рязък спад в броя на неразрешените преминавания на границата за 2024 г., включително по маршрута през Западните Балкани. Тази низходяща тенденция е продължила и през 2025 г. благодарение на засилените колективни усилия за защита на външните граници на ЕС и не може да се отдаде единствено на повторното въвеждане от страна на Италия на контрол на вътрешните граници. Според доклада за интегрирания капацитет за ситуационна осведоменост и анализ на ЕС през 2025 г. общият брой на неразрешените преминавания на границата по маршрута през Западните Балкани е намалял за трета поредна година, като е отбелязан спад с 41 % (12 687 случая през 2025 г. спрямо 21 637 през 2024 г.). Това сочи, че напрежението на границата между Словения и Италия вероятно няма да остане същото.

(39) Повторното въвеждане на контрол на вътрешните граници не променя задълженията на Италия съгласно приложимите норми на правото на Съюза в областта на убежището и връщането. Повторното въвеждане на контрол на вътрешните граници може да допринесе за откриването на неразрешени преминавания на границата и влизане на територията на дадена държава членка, да улесни бързото обратно приемане на вътрешната граница и да гарантира, че неразрешените движения на кандидатите за международна закрила се установяват бързо, което позволява правилното прилагане на правилата, предвидени в Регламента от Дъблин ([6]) относно разпределянето на компетентността за разглеждане на молбите за убежище.

(40) На 13 от общо 57 гранични контролно-пропускателни пункта по границата със Словения граничният контрол се осъществява по статичен, а не по динамичен начин.

(41) Комисията отбелязва, че човешките ресурси, които са мобилизирани на вътрешните граници, няма как поради това да бъдат разположени на външните граници на Италия или да бъдат на разположение за привеждането в действие на алтернативни мерки.

III. АЛТЕРНАТИВНИ МЕРКИ

Позиция на италианските органи

(42) Италианските органи съобщават, че е налице тясно полицейско сътрудничество с всички съседни държави членки. Това включва обмен на оперативна информация по време на ежемесечни срещи на техническо равнище, в които са участвали Словения, Хърватия и Австрия. Съвместни патрули по вътрешните граници със Словения се извършват няколко пъти месечно, като през 2025 г. (до 2 ноември) съвместните патрули наброяват общо 226, а чрез тях е предотвратено незаконното влизане на 414 граждани на трети държави.

(43) От ноември 2023 г. насам Италия е разработила и бързо е постигнала напредък по нови инициативи за укрепване на оперативното сътрудничество на регионално равнище. На 20 януари 2025 г. беше подписан тристранен меморандум за разбирателство между Словения, Хърватия и Италия, с който посочените държави се споразумяват за разполагането на съвместни патрули, като са си поставили за цел така да отпадне необходимостта от повторно въвеждане на контрол на вътрешните граници. Съвместни патрули по вътрешните граници със Словения се извършват няколко пъти месечно, като наброяват общо 255 през 2025 г. и 27 през 2026 г. (до 22 февруари), а чрез тях е предотвратено неразрешеното влизане на 486 граждани на трети държави през 2025 г. и на 46 през 2026 г. (до 22 февруари).

([6]) Регламент (ЕС) № 604/2013 на Европейския парламент и на Съвета от 26 юни 2013 г. за установяване на критерии и механизми за определяне на държавата членка, компетентна за разглеждането на молба за международна закрила, която е подадена в една от държавите членки от гражданин на трета държава или от лице без гражданство (ОВ L 180, 29.6.2013 г., стр. 31).

(44) В рамките на тристранния меморандум за разбирателство от 2025 г. е постигнат бърз напредък по отношение на въвеждането на тристранни патрули по външната граница на Хърватия с Босна и Херцеговина. Първите пилотни патрули започнаха през юни 2025 г., като смесените патрули извършваха гранични проверки и наблюдение на границата и същевременно си сътрудничеха в борбата с трансграничната престъпност и осъществяваха ефективен обмен на информация. Предвидено беше тристранните патрули да продължат до 12 декември 2025 г. и да подновят дейността си през пролетта на 2026 г., като понастоящем последното е предмет на обсъждане. В този тристранен формат ежемесечно се провеждат срещи на техническо равнище, така че да се улесни обменът на информация с цел борба с незаконната миграция по Балканския маршрут.

(45) Италия има сключено споразумение за обратно приемане със Словения, но отбелязва, че то не се прилага ефективно, тъй като броят на обратно приетите граждани на трети държави е нисък в сравнение с броя на лицата, които отговарят на условията за обратно приемане. Италия е на мнение, че ако сътрудничеството в областта на обратното приемане бъде подобрено, то би могло да послужи като ефективен възпиращ фактор срещу неразрешеното движение на граждани на трети държави. За тази цел Италия е приела необходимите промени в националното си законодателство, така че да даде възможност за сключването на практически договорености за прилагането на процедурата за прехвърляне съгласно член 23а от Кодекса на шенгенските граници, като е предоставила на регионалния административен съд компетентност по отношение на обжалването на мярката за прехвърляне ([7]). Италианските органи възнамеряват да работят в тясно сътрудничество със словенските органи, за да постигнат напредък при привеждането в действие на процедурата за прехвърляне.

Коментари на Комисията

(46) Комисията взема под внимание, че Италия активно прилага алтернативни мерки, които съпътстват повторното въвеждане на контрол на вътрешните граници и ограничават въздействието му. По-конкретно, тя отбелязва резултатите от съвместните патрули по границата между Италия и Словения.

(47) Италия активно участва в дейностите на Европол за борба с незаконната миграция и контрабандата на хора, включително в рамките на Европейския център за борба с контрабандата на мигранти, работната група по въпросите на Западните Балкани към EMPACT и оперативната работна група ZEBRA.

(48) Италия участва активно в регионално сътрудничество в областта на миграцията и сигурността. Тя активно работи за преодоляването на свързаните с миграцията предизвикателства в държавите на произход и транзитните държави чрез редица двустранни мерки, както и чрез активно участие в операциите на Европейската агенция за гранична и брегова охрана, включително в рамките на подхода, основан на целия маршрут, който обхваща маршрута през Западните Балкани.

(49) Италия отбеляза значителен напредък в укрепването на регионалното сътрудничество между граничните и полицейските органи, включително чрез разполагането на тристранни патрули по външната шенгенска граница съгласно тристранния меморандум за разбирателство между Словения, Хърватия и Италия от 20 януари 2025 г. Тези инициативи са пример за успешни алтернативни мерки, насочени към преодоляване на опасенията, свързани с миграцията и сигурността.

(50) Споразумението за статута между ЕС и Босна и Херцеговина дава възможност за разполагане на постоянни корпуси в рамките на съвместни операции на Европейската агенция за гранична и брегова охрана в Босна и Херцеговина. Това споразумение за статута се прилага временно. Към 5 ноември 2025 г. като част от съвместна операция над 100 гранични служители са разположени на седем гранични контролно-пропускателни пункта в Босна и Херцеговина и на летището в Сараево. Като се има предвид, че Босна и Херцеговина заема централно място в Балканския маршрут, прилагането на това споразумение за статута представлява важна стъпка в посока справяне с незаконната миграция и опасенията, свързани със сигурността, които стоят в основата на решението на Италия повторно да въведе контрол на вътрешните граници. Комисията отбелязва ниската ефективност на начина, по който понастоящем се прилага споразумението за обратно приемане между Словения и Италия, и признава, че то има ограничен възпиращ ефект. Комисията признава, че италианските органи са положили активни усилия, за да постигнат напредък при прилагането на процедурата за прехвърляне съгласно член 23а от Кодекса на шенгенските граници.

(51) Комисията подчертава, че и в отсъствието на повторно въведен контрол на вътрешните граници органите на държавите членки могат да продължат да упражняват публични правомощия, включително такива, които имат за цел да се намали незаконната имиграция във вътрешните гранични зони.

([7]) Член 29 от Законодателен декрет № 23 от 24 февруари 2026 г., с който се изменя член 10 от Законодателен декрет № 286 от 25 юли 1998 г.

(52) Въз основа на информацията, предоставена от италианските органи, е трудно да се установи защо засиленото трансгранично полицейско сътрудничество, допълнено от полицейски проверки в граничните райони, не може да осигури достатъчна алтернатива на повторното въвеждане на контрол на вътрешните граници с потенциално силен възпиращ ефект.

(53) Комисията счита, че начинът, по който се извършват граничните проверки, а именно под формата на основаващи се на риска проверки на случаен принцип, продължава да бъде възможен съгласно член 23 от Кодекса на шенгенските граници, без да се налага официално повторно да се въвежда контрол на вътрешните граници или да се прави компромис със сигурността, при условие че тези проверки нямат ефект, равностоен на гранични проверки, тъй като се изисква честотата, интензивността и продължителността им да останат ограничени ([8]).

(54) Комисията припомня, че в случай че Италия реши да замени контрола на вътрешните граници с полицейски проверки, член 25 от Кодекса на шенгенските граници все още ще позволява на италианските органи незабавно да въведат повторно контрол на вътрешните граници, за да се справят със сериозна заплаха за обществения ред и националната сигурност, възникнала неочаквано вследствие на непредвидими събития.

IV. МЕРКИ ЗА СМЕКЧАВАНЕ

Позиция на италианските органи

(55) Италианските органи твърдят, че граничните проверки се извършват целенасочено и динамично въз основа на анализ на риска в съответствие с Препоръка (ЕС) 2024/268 на Комисията ([9]), с цел да се смекчи въздействието на повторно въведения контрол върху добросъвестните пътници и трансграничните общности.

(56) Интензивността на граничните проверки се ограничава до това да се проверява дали са изпълнени онези условия за влизане, които са от значение за справяне със сериозната заплаха, обуславяща повторното въвеждане на контрол на вътрешните граници, като по този начин се намалява въздействието на проверките върху проверяваните лица и се запазва плавността на трансграничния трафик.

(57) Въздействието на повторно въведения контрол е слабо и движението като цяло остава плавно. До момента не са получени жалби в тази връзка.

Коментари на Комисията

(58) Изпратените от италианските органи нотификации са доказателство за ангажимента им да гарантират, че въздействието от контрола на вътрешните граници остава ограничено, както се изисква в член 26, параграф 3 от Кодекса на шенгенските граници.

(59) Контролът на вътрешната сухопътна граница със Словения се извършва целенасочено и въз основа на риска с цел да се ограничи въздействието върху трансграничното пътуване.

(60) Италия е предприела мерки, под ръководството на Комисията и в тясно сътрудничество със съседните държави членки, за да гарантира, че трафикът е плавен навсякъде, където повторно е въведен контрол на вътрешните граници.

(61) Италия е представила нотификация относно своите трансгранични региони съгласно член 42б от Кодекса на шенгенските граници.

(62) Липсва конкретна информация относно въздействието на повторното въвеждане на контрол на вътрешните граници върху трансграничните региони, които са най-засегнати от него, а именно провинциите Gorizia, Udine и Trieste, дори това въздействие да е ограничено.

([8]) Решение на Съда от 21 юни 2017 г., наказателно производство срещу A, дело C-9/16 (ОВ C 277, 21.8.2017 г., стр. 10).

([9]) Препоръка (ЕС) 2024/268 на Комисията от 23 ноември 2023 г. относно сътрудничеството между държавите членки по отношение на сериозните заплахи за вътрешната сигурност и обществения ред в пространството без контрол по вътрешните граници (ОВ L, 2024/268, 17.1.2024 г., ELI: http://data.europa.eu/eli/reco/2024/268/oj).

(63) Словенските органи потвърждават, че въздействието на контрола на вътрешните граници е ограничено. Като резултат от двустранните контакти са предприети мерки за справяне с голямото претоварване при граничния контролно-пропускателен пункт Fernetiči/Fernetti, дължащо се на пренасочването на движението поради пътностроителни работи на високоскоростната магистрала Razdrto — Vipava.

V. ПРЕПОРЪКИ

(64) Доброто функциониране на Шенгенско пространство зависи от пълното и ефективно прилагане на достиженията на правото на Съюза в областта миграцията и убежището. Началото на прилагането на Пакта за миграцията и убежището през юни 2026 г. ще бъде важен фактор за преодоляване на опасенията, свързани с неразрешените вторични движения на граждани на трети държави, както и на опасенията, свързани с миграцията и сигурността, породени от незаконната миграция — опасения които Италия изтъкна като основания за повторното въвеждане на контрол на вътрешните граници.

(65) Правото на Съюза вече предлага широк набор от инструменти, които да помогнат за преодоляването на посочените от италианските органи опасения, свързани с аспектите на сигурността. Държавите членки следва да използват пълноценно съществуващите механизми с цел засилване на сигурността и сътрудничеството в областта на правоприлагането. Сред тях са Регламент Прюм II, новата Шенгенска информационна система, както и новото законодателство относно предварителната информация за пътниците и резервационните данни на пътниците ([10]). Влизането в сила на СВИ и ETIAS допълнително ще допринесе за сигурността на външните граници ([11]).

(66) Освен това съгласно Регламента относно скрининга ([12]), който е част от Пакта за миграцията и убежището, проверката за сигурност във всички съответни бази данни е част от скрининга както на външните граници, така на територията.

(67) Италианските органи следва да продължат да развиват сътрудничеството и обмена на информация с Хърватия, Словения и Австрия, включително чрез целесъобразно преразглеждане на съществуващите двустранни споразумения или договорености за обратно приемане и/или чрез сключване на практически договорености за прилагане на процедурата за прехвърляне съгласно член 23а от Кодекса на шенгенските граници, както и чрез двустранните си споразумения за полицейско сътрудничество със съседните държави членки.

([10]) Регламент (ЕС) 2024/982 на Европейския парламент и на Съвета от 13 март 2024 година за автоматизираното търсене и обмен на данни за целите на полицейското сътрудничество и за изменение на решения 2008/615/ПВР и 2008/616/ПВР на Съвета и регламенти (ЕС) 2018/1726, (ЕС) 2019/817 и (ЕС) 2019/818 на Европейския парламент и на Съвета (Регламент Прюм II) (ОВ L, 2024/982, 5.4.2024 г., ELI: http://data.europa.eu/eli/reg/2024/982/oj); Регламент (ЕС) 2018/1862 на Европейския парламент и на Съвета от 28 ноември 2018 година за създаването, функционирането и използването на Шенгенската информационна система (ШИС) в областта на полицейското сътрудничество и съдебното сътрудничество по наказателноправни въпроси, за изменение и отмяна на Решение 2007/533/ПВР на Съвета и за отмяна на Регламент (ЕО) № 1986/2006 на Европейския парламент и на Съвета и Решение 2010/261/ЕС на Комисията (ОВ L 312, 7.12.2018 г., стр. 56, ELI: http://data.europa.eu/eli/reg/2018/1862/oj); Регламент (ЕС) 2025/13 на Европейския парламент и на Съвета от 19 декември 2024 година за събиране и предаване на предварителна информация за пътниците с цел предотвратяване, разкриване, разследване и наказателно преследване на терористични престъпления и тежки престъпления и за изменение на Регламент (ЕС) 2019/818 (OJ L, 2025/13, 8.1.2025 г., ELI: http://data.europa.eu/eli/reg/2025/13/oj); Директива (ЕС) 2016/681 на Европейския парламент и на Съвета от 27 април 2016 г. относно използването на резервационни данни на пътниците с цел предотвратяване, разкриване, разследване и наказателно преследване на терористични престъпления и тежки престъпления (ОВ L 119, 4.5.2016 г., стр. 132, ELI: http://data.europa.eu/eli/dir/2016/681/oj)..

([11]) Поправка на Регламент (ЕС) 2017/2226 на Европейския парламент и на Съвета от 30 ноември 2017 година за създаване на Система за влизане/излизане (СВИ) с цел регистриране на данните относно влизането и излизането и данните относно отказа за влизане на граждани на трети страни, преминаващи външните граници на държавите членки, за определяне на условията за достъп до СВИ за целите на правоприлагането и за изменение на Конвенцията за прилагане на Шенгенското споразумение и регламенти (ЕО) № 767/2008 и (ЕС) № 1077/2011 (ОВ L 327, 9.12.2017 г., стр. 20, ELI: http://data.europa.eu/eli/reg/2017/2226/oj); Регламент (ЕС) 2018/1240 на Европейския парламент и на Съвета от 12 септември 2018 година за създаване на Европейска система за информация за пътуванията и разрешаването им (ETIAS) и за изменение на регламенти (ЕС) № 1077/2011, (ЕС) № 515/2014, (ЕС) 2016/399, (ЕС) 2016/1624 и (ЕС) 2017/2226 (ОВ L 236, 19.9.2018 г., стр. 1, ELI: http://data.europa.eu/eli/reg/2018/1240/oj).

([12]) Регламент (ЕС) 2024/1356 на Европейския парламент и на Съвета от 14 май 2024 година за въвеждане на скрининг на граждани на трети държави на външните граници и за изменение на регламенти (ЕО) № 767/2008, (ЕС) 2017/2226, (ЕС) 2018/1240 и (ЕС) 2019/817 (ОВ L, 2024/1356, 22.5.2024 г. ELI: http://data.europa.eu/eli/reg/2024/1356/oj).

(68) Комисията насърчава Италия да се възползва от успешното си сътрудничество с държавите членки и с третите държави в региона, като допълнително засили съвместното оперативно сътрудничество между граничните органи и други правоприлагащи органи, включително чрез съвместни и смесени патрули.

(69) Комисията препоръчва на Италия да премахне всички правни или оперативни пречки, които биха могли да възпрепятстват ефективното прилагане на алтернативни мерки. Комисията приветства постигнатия напредък във връзка с привеждането в действие на процедурата за прехвърляне съгласно член 23а от Кодекса на шенгенските граници.

(70) Италианските органи следва да гарантират, че трансграничното движение е плавно дори и когато се извършват планирани строителни работи.

(71) Комисията подчертава, че използването на алтернативни мерки, включително трансграничното полицейско сътрудничество, новата процедура за прехвърляне и технологичните решения, може да се окаже по-ефикасно и ефективно средство за гарантиране на високо равнище на сигурност, без да е необходимо повторно да се въвежда контрол на вътрешните граници, поради което те следва да се прилагат.

(72) Италианските органи следва да работят в посока постепенно премахване на контрола на вътрешните граници, като прилагат целенасочен подход, съобразен с положението на границата между Италия и Словения и приспособен към вида заплаха, като използват пълноценно наличните алтернативни мерки, посочени в Препоръка (ЕС) 2024/268, както и възможностите, предвидени в Кодекса на шенгенските граници, като по този начин укрепят и допълнят съществуващите мерки.

(73) Комисията счита, че успешното сътрудничество със съседните държави членки и трети държави, както и прилагането на алтернативни мерки, осигуряват солидна основа, на която Италия вече може да се позове, за да работи в посока постепенно премахване на контрола на вътрешните граници, без да се налага да прави компромиси със сигурността си или с миграционния контрол. С оглед постигане на тази цел тя ще продължи да поддържа тесни контакти с всички засегнати държави членки.

Съставено в Брюксел на 2 юни 2026 година.

За Комисията
Magnus BRUNNER
Член на Комисията